НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Факультет філології, психології та педагогіки
Кафедра загального мовознавства та іноземних мов

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-
педагогічної роботи
_____Богдан КОРОБКО
«__» _____ 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЛІНГВОКУЛЬУРОЛОГІЯ»
(назва навчальної дисципліни)

Підготовки **Магістра**
(назва рівня вищої освіти)

Освітньої програми **«Англійська мова та зарубіжна література в закладах освіти»**

Спеціальності **А4 Середня освіта**
(код і назва спеціальності

Полтава
2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни **«Лінгвокультурологія»** для студентів спеціальності **А4 «Середня освіта»** другого (магістерського) рівня вищої освіти.
Складена відповідно до освітньої програми **«Англійська мова та зарубіжна література в закладах освіти»** 2025 року.

Розробник: Болотнікова А.П., к.філол.н., доцентка, завідувачка кафедри загального мовознавства та іноземних мов

Погоджено:

Гарант ОП «Англійська мова та зарубіжна література в закладах освіти»____Світлана ГАЛАУР

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загального мовознавства та іноземних мов

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Завідувачка кафедри загального мовознавства та іноземних мов_____ Алла БОЛОТНІКОВА

«28» серпня 2025 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Голова навчально-методичної комісії факультету _____ Віктор ЧЕРНИШОВ

«28» серпня 2025 року

© Болотнікова А.П., 2025 рік
© Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2025 рік

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти</td><td>Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>Форма здобуття освіти</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 4</td><td rowspan="2">А Освіта</td><td rowspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин – 120</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Модулів – 1</td><td rowspan="5">Спеціальність
А4
Середня освіта</td><td>Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>1-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Змістових модулів – 2</td><td>Семестр</td></tr>
<tr><td>2-й</td></tr>
<tr><td rowspan="13">Індивідуальне завдання – не передбачено</td><td>Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="12">Ступінь вищої освіти

магістр</td><td>20 год.</td></tr>
<tr><td>Семінарські</td></tr>
<tr><td>20 год.</td></tr>
<tr><td>Лабораторні</td></tr>
<tr><td>-</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>80 год.</td></tr>
<tr><td>Індивідуальна робота:</td></tr>
<tr><td>-</td></tr>
<tr><td>Вид контролю: диференційований залік</td></tr>
</table>

Примітка.
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 40/80

2. Мета навчальної дисципліни

Дисципліна «Лінгвокультурологія» має на меті поглиблення знань з лінгвістичної культурології, розвиток умінь правильної інтерпретації комунікативної поведінки в різних лінгвокультурах, формування навичок культурного сприйняття і розвиток інтеркультурної комунікативної компетенції, що дозволяє здійснювати адекватну комунікативну діяльність в умовах міжкультурного спілкування. Передбачено оволодіння теоретичним матеріалом та з'ясування складників лінгвокультурології, причин міжкультурних комунікативних невдач та стратегій їх подолання, а також паралельне формування навичок адекватної комунікативної поведінки у процесі спілкування з представниками різних культурних спільнот. Мовленнєва діяльність охоплює насамперед сприйняття зразків ділового спілкування на слух, рольові ігри, презентації, дискусії та формулювання коментарів до прикладів міжкультурного діалогу. Вивчення дисципліни «Лінгвокультурологія» вможливлює розширення і поглиблення знань, умінь, навичок, визначених змістом обов'язкових дисциплін, наприклад, таких як комунікативні стратегії англійськомовного дискурсу, теорія мови та лінгвопрагматичні студії, дозволяє отримати поглиблені знання і навички для успішної професійної діяльності.

– Здатність до міжособистої взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня з огляду на виявлення емпатії та на етичні міркування (мотиви).

– Здатність поважати та цінувати власну національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; репрезентувати національну культурну ідентичність, творчо самовиражатися.

– Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, володіння навичками критичного мислення у процесі пошуку, оброблення та аналізу інформації.

– Здатність володіти всіма складниками комунікативної компетентності й використовувати їх у процесі професійної і міжособистісної комунікації у сферах усного і писемного мовлення.

– Здатність застосовувати при продукуванні текстів в усній та письмовій формах різностильові та різножанрові одиниці з урахуванням комунікативної ситуації та комунікативного завдання відповідно до етичних і моральних норм поведінки, прийнятих в іншомовному середовищі, усвідомлювати та поціновувати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є цикл теоретичних дисциплін: «Теорія мови та лінгвопрагматичні студії», «Методика викладання іноземної мови в закладах освіти» тощо.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

– Управляти освітнім процесом у різних типах закладів освіти, використовувати здобуті лінгвосоціокультурні знання для забезпечення взаємодії з професійними спільнотами, зокрема і міжнародними, на різних рівнях комунікації.

– Використовувати гуманістичний потенціал іноземної мови і культури для формування духовного світу громадян України, забезпечувати організацію діалогу мов і культур на заняттях з іноземної мови і зарубіжної літератури, формувати навички етичної та соціально відповідальної поведінки.

5.Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний порогів рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	**A**	**Відмінно**	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивчені інших дисциплін.	**Високий**, що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	**B**	**Добре**	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	**Достатній**, що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	**C**	**Добре**	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	**Достатній**, конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64 - 73	**D**	**Задовільно**	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою	**Середній**, що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.

			викладача.	
60 – 63	**E**	**Достатньо**	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використання м основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	**Середній,** що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 - 59	**FX**	**Незадовільно** з можливістю повторного складання екзамену/ заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	**Низький**, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	**F**	**Незадовільно** з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	**Незадовільний**, Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобом оцінювання та методом демонстрування результатів навчання є:

- ✓ ***поточний контроль***
  - *усне опитування*
  - *виконання семінарських завдань*
- ✓ ***модульний контроль***
  - *модульна контрольна робота*
- ✓ ***підсумковий контроль***
  - *диференційований залік.*

7.Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ПОНЯТТЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЇ

Тема 1. Лінгвокультурологія як наука. Лінгвокультурологія як наукова дисципліна, її виникнення та розвиток. Предмет лінгвокультурології та її міждисциплінарний характер; ключові підходи до розуміння терміна «лігвокультурологія». Етапи розвитку

лінгвокультурології. Базові поняття лінгвокультурології. Сучасні напрямки розвитку лінгвокультурології. Місце лінгвокультурології серед інших гуманітарних дисциплін.

Семінарське заняття № 1.

Тема 2. Теоретичне підґрунтя лінгвокультурології. Поняття концепту в лінгвокультурології. Поняття мовної особистості в лінгвокультурології. Поняття стереотипу та символу в лінгвокультурології. Поняття картини світу в лінгвокультурології.

Семінарське заняття № 2.

Тема 3. Мова та культура. Національно-культурна детермінованість мовної поведінки. Узаємозв'язок мови та культури. Поняття картини світу в лінгвокультурологійному вимірі. Поняття культури. Культурна конотація мовних одиниць. Мовна картина світу. Когнітивна картина світу. Поняття моделі та образу світу. Інтерактивні та мовні стратегії усній та письмової комунікації в різних культурах. Способи організації дискурсу, вибір теми спілкування і прийомів її ведення, підтримка комунікації. Мовні стратегії і способи ведення дискурсу в різних культурах. Частотність використання тих чи тих мовних актів і мовні способи їх реалізації. Оцінка комунікативних дій учасниками комунікації. Політкоректність як соціокультурне і лінгвістичне явище: зміст терміна «Політкоректність», історія його виникнення, мовні засоби вираження «політкоректності».

Семінарське заняття № 3.

Тема 4. Етнокультурний дискурс. Людина у культурі. Homo Lingualis. Теорія лінгвістичної відносності. Онтогенетичний та філогенетичний підходи. Поняття та модель мовної особистості. Лінгвокультурний типаж як утілення національних особливостей менталітету.

Семінарське заняття № 4.

Тема 5. Лінгвокультурологійний аналіз мовних явищ. Фразеологія та мовні фігури в системі лінгвокультурних засобів. Фразеологія в лінгвокультурологійному вимірі. Мовні фігури як особливий шар системи лінгвокультурних засобів: метафори, порівняння, епітети як лінгвокультурні явища. Поняття лінгвокультуреми, її диференційні ознаки та класифікаційні параметри. Поняття символу в лінгвокультурології. Архетип у національній культурі. Поняття та диференційні ознаки концептів. Поняття константи в лінгвокультурології.

Семінарське заняття № 5.

Змістовий модуль 2. УЗАЄМОДІЯ ЛІНГВОКУЛЬТУР ЯК ОСНОВА МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Тема 6. Комунікація та її основні форми. Вербальний канал комунікації. Поняття комунікації. Природа і мета комунікації. Основні форми комунікації: міжособистісна, групова, масова; монокультурна і міжкультурна; вербальна і невербальна та ін. Основні одиниці вербальної комунікації. Комунікативний акт і його структура. Лінгвістичний канал комунікації. Паралінгвистичний канал комунікації. Фатична комунікація. Національно-культурний аспект комунікації. Функції комунікації. Мовна інтерференція.

Семінарське заняття № 6.

Тема 7. Комунікативна поведінка. Поняття комунікативної поведінки. Теоретичний апарат опису комунікативної поведінки. Моделі і принципи опису комунікативної поведінки. Норми комунікативної поведінки: загальнокультурні, групові, ситуативні, індивідуальні. Нормативна / ненормативна комунікативна поведінка. Опозиція «свій – чужий». Культурна ідентичність. Національна комунікативна поведінка: домінантні і комунікативно-релевантні риси. Порівняльні дослідження комунікативної поведінки різних народів. Специфіка комунікативних стратегій в різних лінгвокультурах. Комунікативні бар'єри та комунікативні девіації. Міжмовні бар'єри в комунікації. Складники лінгвістичного бар'єра. Лакуни, типологія лакун. Типологія комунікативних невдач (девіацій). Поняття «культурного шоку». Ступені культурного шоку. Зворотний культурний шок. Шляхи подолання культурного шоку. Міжкультурний конфлікт. Відмінність міжкультурного й етнічного конфліктів. Шляхи розв'язання міжкультурних конфліктів. Культурний шок і міжкультурна емпатія.

Семінарське заняття № 7.

Тема 8. Стереотипи та прецедентні феномени як лінгвокультурні явища в контексті сучасних досліджень. Сутність і механізм процесу сприйняття. Культурний аспект сприйняття. Стереотипи сприйняття в міжкультурної комунікації: механізми формування, функції та значення стереотипів для міжкультурної комунікації. Поняття стереотипу. Атрибуція. Механізми формування стереотипів. Етнокультурні стереотипи. роль стереотипів в міжкультурній комунікації. Упередження. Керування стереотипами. Забобони і упередження в міжкультурній комунікації: поняття та сутність забобону, механізм формування, типи, коригування та зміна забобонів. Гендерний аспект міжкультурної комунікації. Поняття національного характеру. Стереотипні уявлення про національний характер.

Семінарське заняття № 8.

Тема 9. Синергія мови, культури і мовної особистості. Поняття мовної особистості. Поняття міжкультурної компетентності. типологія комунікативних невдач в міжкультурній комунікації. Критерії успішності міжкультурного спілкування та шляхи його оптимізації. Толерантність як результат міжкультурної комунікації. Типи і аспекти вивчення мовної особистості. Структурні рівні мовної особистості. Особливості спілкування з представниками інших країн. Роль і місце мовної особистості в міжкультурній комунікації. Основні поняття і терміни, необхідні для формування міжкультурної компетенції мовної особистості. Орієнтування в сучасному полікультурному світі. Специфіка епохи з погляду типології особистості.

Семінарське заняття № 9.

Тема 10. Проблеми та перспективи міжкультурного співробітництва в XXI столітті. Міжкультурні варіації категорії ввічливості. Теорія ввічливості та міжкультурні перемовини. Максими ввічливості. Позитивна ввічливість. Негативна ввічливість. Міжкультурна прагматична невдача. Міжнародний культурний обмін як найважливіший аспект міжкультурних комунікацій. Історичні традиції культурного співробітництва. Культурні зв'язки в сучасному світі. Культурні зв'язки в міжнародних відносинах і зовнішній політиці сучасних держав. Інституалізація міжнародного культурного обміну. Поняття невербальної комунікації, її функції і види. Візуальний контакт: прямий, непрямий. Мова тіла: міміка, поза, жести (кінетика). Мова дотиків (такесика). Просторова комунікація (проксеміка): типи дистанції. Зв'язок невербальної культури з культурою народу. Специфіка вербальної і невербальної комунікації в ситуаціях міжкультурного спілкування. Роль паравербальної комунікації.

Семінарське заняття № 10.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	**Кількість годин**					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	с.р.
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**
Змістовий модуль 1. ПОНЯТТЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЇ						
Тема 1. Лінгвокультурологія як наука	12	2	2			8
Тема 2. Теоретичне підґрунтя лінгвокультурології	12	2	2			8
Тема 3. Мова та культура. Національно-культурна детермінованість мовної поведінки	12	2	2			8
Тема 4. Етнокультурний дискурс	12	2	2			8
Тема 5. Лінгвокультурологійний аналіз мовних явищ	12	2	2			8
Разом за змістовим модулем 1	**60**	**10**	**10**			**40**

Змістовий модуль 2. УЗАЄМОДІЯ ЛІНГВОКУЛЬТУР ЯК ОСНОВА МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ						
Тема 6. Комунікація та її основні форми. Вербальний канал комунікації	12	2	2			8
Тема 7. Комунікативна поведінка	12	2	2			8
Тема 8. Стереотипи та прецедентні феномени як лінгвокультурні явища в контексті сучасних досліджень	12	2	2			8
Тема 9. Синергія мови, культури і мовної особистості	12	2	2			8
Тема 10. Проблеми та перспективи міжкультурного співробітництва в XXI столітті	12	2	2			8
Разом за змістовим модулем 2	**60**	**10**	**10**			**40**
Усього годин	**120**	**20**	**20**			**80**

9. Перелік питань для семінарських занять

Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
Семінарське заняття 1. Лінгвокультурологія як наука 1. Етапи розвитку лінгвокультурології. 2. Базові поняття лінгвокультурології. 3. Сучасні напрямки розвитку лінгвокультурології.	2
Семінарське заняття 2. Теоретичне підгрунтя лінгвокультурології 1. Поняття концепту в лінгвокультурології. 2. Поняття мовної особистості в лінгвокультурології. 3. Поняття стереотипу та символу в лінгвокультурології.	2
Семінарське заняття 3. Мова та культура. Національно-культурна детермінованість мовної поведінки 1. Узаємозв'язок мови та культури. 2. Культурна конотація мовних одиниць. 3. Поняття моделі та образу світу. 4. Інтерактивні та мовні стратегії усній та письмової комунікації в різних культурах. Способи організації дискурсу, вибір теми спілкування і прийомів її ведення, підтримка комунікації. 5. Мовні стратегії і способи ведення дискурсу в різних культурах.	2
Семінарське заняття 4. Етнокультурний дискурс 1. Людина у культурі. Homo Lingualis. 2. Теорія лінгвістичної відносності. 3. Онтогенетичний та філогенетичний підходи. 4. Поняття та модель мовної особистості.	2
Семінарське заняття 5. Лінгвокультурологійний аналіз мовних явищ 1. Мовні фігури як особливий шар системи лінгвокультурних засобів: метафори, порівняння, епітети як лінгвокультурні явища. 2. Поняття лінгвокультуреми, її диференційні ознаки та класифікаційні параметри. 3. Поняття символу в лінгвокультурології. 4. Архетип у національній культурі.	2
Семінарське заняття 6. Комунікація та її основні форми. Вербальний канал комунікації 1. Природа і мета комунікації. 2. Основні форми комунікації: міжособистісна, групова, масова; монокультурна і	2

міжкультурна; вербальна і невербальна та ін. 3. Основні одиниці вербальної комунікації. 4. Комунікативний акт і його структура. 5. Лінгвістичний канал комунікації. 6. Паралінгвистичний канал комунікації.	
Семінарське заняття 7. Комунікативна поведінка 1. Моделі і принципи опису комунікативної поведінки. 2. Норми комунікативної поведінки: загальнокультурні, групові, ситуативні, індивідуальні. 3. Культурна ідентичність. 4. Національна комунікативна поведінка: домінантні і комунікативно-релевантні риси. 5. Специфіка комунікативних стратегій в різних лінгвокультурах. 6. Комунікативні бар'єри та комунікативні девіації. Міжмовні бар'єри в комунікації. 7. Лакуни, типологія лакун. Типологія комунікативних невдач (девіацій). 8. Поняття «культурного шоку». Ступені культурного шоку. Зворотний культурний шок. Шляхи подолання культурного шоку.	2
Семінарське заняття 8. Стереотипи та прецедентні феномени як лінгвокультурні явища в контексті сучасних досліджень 1. Поняття стереотипу. Атрибуція. Механізми формування стереотипів. 2. Етнокультурні стереотипи. роль стереотипів в міжкультурній комунікації. 3. Упередження. Керування стереотипами. 4. Гендерний аспект міжкультурної комунікації. 5. Поняття національного характеру.	2
Семінарське заняття 9. Синергія мови, культури і мовної особистості 1. Критерії успішності міжкультурного спілкування та шляхи його оптимізації. 2. Типи і аспекти вивчення мовної особистості. 3. Структурні рівні мовної особистості. 4. Основні поняття і терміни, необхідні для формування міжкультурної компетенції мовної особистості. 5. Орієнтування в сучасному полікультурному світі.	2
Семінарське заняття 10. Проблеми та перспективи міжкультурного співробітництва в XXI столітті 1. Теорія ввічливості та міжкультурні перемовини. 2. Максими ввічливості. 3. Позитивна та негативна ввічливість. 4. Міжкультурна прагматична невдача.	2
Разом	**20**

10. Перелік питань для практичних занять

Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
Практичні заняття не передбачені	

11. Перелік питань для лабораторних занять

Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
Лабораторні заняття не передбачені	

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до семінарських занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- підготовка до виконання модульної контрольної роботи (тестування);
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання диференційованого заліку.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Перелік питань	Кількість годин
Змістовий модуль 1. ПОНЯТТЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЇ		
Тема 1. Лінгвокультурологія як наука		
1	Сучасні напрямки розвитку лінгвокультурології	8
Тема 2. Теоретичне підґрунтя лінгвокультурології		
2	Поняття картини світу в лінгвокультурології	8
Тема 3. Мова та культура. Національно-культурна детермінованість мовної поведінки		
3	Політкоректність як соціокультурне і лінгвістичне явище	8
Тема 4. Етнокультурний дискурс		
4	Лінгвокультурний типаж як утілення національних особливостей менталітету	8
Тема 5. Лінгвокультурологійний аналіз мовних явищ		
5	Архетип у національній культурі	8
Змістовий модуль 2. УЗАЄМОДІЯ ЛІНГВОКУЛЬТУР ЯК ОСНОВА МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ		
Тема 6. Комунікація та її основні форми. Вербальний канал комунікації		
6	Функції комунікації	8
Тема 7. Комунікативна поведінка		
7	Культурний шок і міжкультурна емпатія	8
Тема 8. Стереотипи та прецедентні феномени як лінгвокультурні явища в контексті сучасних досліджень		
8	Стереотипні уявлення про національний характер	8
Тема 9. Синергія мови, культури і мовної особистості		
9	Специфіка епохи з погляду типології особистості	8
Тема 10. Проблеми та перспективи міжкультурного співробітництва в XXI столітті		
10	Специфіка вербальної і невербальної комунікації в ситуаціях міжкультурного спілкування	8
	Разом	**80**

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні (пояснювально-ілюстративний, репродуктивний), наочні (демонстративний, ілюстративний) та практичні (метод проблемного

викладення, частково-пошуковий, або евристичний, дослідницький, аналітичний, дедуктивний) методи навчання.

Словесні та наочні методи навчання використовуються під час групових консультацій, практичні – при здійсненні студентами самостійної роботи та виконанні індивідуальних завдань.

До числа наочних методів, які застосовуються при викладанні дисципліни, належать: ілюстрація, демонстрація. Активні методи навчання: дискусія, дебати, робота в малих групах, мозковий штурм тощо.

Формування ***soft skills*** забезпечується роботою в мікрогрупах, обговореннями, презентацією результатів роботи в групах.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєння здобувачами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час семінарських занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому семінарському занятті.

Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять або самостійної роботи для дистанційної форми навчання, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі диференційованого заліку.

16. Розподіл балів, які отримують студенти за дисципліну
Нарахування балів*
з навчальної дисципліни «Лінгвокультурологія» за видами робіт

Види робіт/контролю	*Перелік тем*									
	Тема 1.	Тема 2.	Тема 3.	Тема 4.	Тема 5.	Тема 6.	Тема 7.	Тема 8.	Тема 9.	Тема10.
	Змістовий модуль 1					***Змістовий модуль2***				
	Семінарське заняття									
	1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*
Усне опитування	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Виконання семінарських завдань	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Виконання завдань самостійної роботи	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Модульна контрольна робота					5					5
Всього за темами	***6***	***6***	***6***	***6***	***11***	***6***	***6***	***6***	***6***	***11***
Всього за модулями 1-2	***35***					***35***				

Диференційований залік	***30***
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	***100***

*В Таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
2	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
1	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання семінарських завдань

Бали	Критерії оцінювання
2	Виконано завдання семінарського заняття в повному обсязі, належним чином оформлено висновки, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
1	Виконано завдання семінарського заняття із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, оформлено висновки, які частково розкривають практичне завдання.
0	Не виконано завдання семінарського заняття або виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
2	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання модульної роботи

Бали	Критерії оцінювання
5	Відповідь надана у письмовій формі, повна (90% і більше потрібної інформації) та правильна.
4	Відповідь надана у письмовій формі, достатньо повна (74% і більше потрібної інформації) або повна з незначними неточностями.
3	Відповідь надана у письмовій формі, неповна (60% і більше потрібної інформації) з несуттєвими помилками.

2	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (59% і менше потрібної інформації) із помилками.
1	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (34% і менше потрібної інформації) із суттєвими помилками.
0	Відповідь відсутня.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами складання диференційованого заліку

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1. Тестування	0-30	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (1×30=30), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	**A** – відмінно	5 – відмінно
82-89	**B** – дуже добре	4 – добре
74-81	**C** – добре	
64-73	**D** – задовільно	3 – задовільно
60-63	**E** – достатньо	
35-59	**FX –** незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0-34	**F -** незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

– при семестровому контролі у вигляді диференційованого заліку 70 балів відведено на поточний контроль, а 30 балів – на підсумковий (для допуску до диференційованого заліку необхідно мати не менше 35 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на семінарських заняттях (виконання семінарських завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 70 балів.

Присутність на лекціях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів у випадку диференційованого заліку), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль. Підсумковим контролем є диференційований залік у 2 семестрі. Здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. Болотнікова А.П. Курс лекцій з дисципліни «Лінгвокультурологія» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А4 «Середня освіта» Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, 2025. 42 с.

2. Болотнікова А.П. Методичні рекомендації для поточного контролю з дисципліни «Лінгвокультурологія» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А4 «Середня освіта» Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, 2025. 16 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. К., 2004. 342 с.
2. Болотнікова А.П. Специфіка категорії ввічливості в лінгвістичному аспекті. Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчених Дрогоб. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка. Дрогобич : Гельветика, 2024. Вип. 76. Т. 3. С. 36-41.
3. Бондаренко А. Лінгвокультурологія: навчально-методичний посібник. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2021. 197 с.
4. Загнітко А. П. Лінгвокультурологія: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / А. П. Загнітко, І. В. Богданова; за ред. А. П. Загнітка. – 3-є вид., перероб. і доп. – Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2017. 287 с.
5. Кононенко В. Українська лінгвокультурологія. Київ: Плай, 2008. 273 с.
6. Лелека Т.О. Лінгвокультурологічні аспекти англомовного спілкування. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*, (212). 2025. С.17–22.
7. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація. К. : Академія, 2012. 281 с.
8. Матузкова О. П. Лінгвокультура та переклад : моногр. / О. П. Матузкова. Одеса : Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2022. 226 с.
9. Чередник Л.А., Болотнікова А.П. Лінгвокультурологічні аспекти міжкультурної комунікації. Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчених Дрогоб. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка. Дрогобич : Гельветика, 2024. Вип. 76. Т. 3. С. 142 – 147.
10. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. К. : ВЦ «Академія», 2010. 312 с.
11. Baker W. and Ishikawa T. Transcultural Communication through Global Englishes. Abingdon: Routledge, 2021. 390 p.
12. Koleski E. Intercultural Communication in Management – Needed Skills for Effective Intercultural Communication of Macedonian Managers. Master's Thesis. University American College Skopje, 2021. 166 p.

Додаткова

1. Белова А.Д. Комунікативні стратегії і тактики: проблеми систематики. *Мовні і концептуальні картини світу* : Зб. наук, праць. К. : Логос, 2004. Вип. 10. С 11-16.
2. Samovar L. A. and Porter R. E.. Communication Between Cultures. 5th Ed. Thompson and Wadsworth, 2004. ISBN 0-534-56929-3
3. Scollon R., Scollon S. W. Intercultural communication: A discourse approach. Mass.: Blackwell Publishers, 2001. A107 p.

19. Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=7105

2. Mit ihrer Schwerpunktbildung in der Forschung erfüllt die Johannes Gutenberg-Universität Mainz http: //www.fask.uni-mainz.de/user/kupsch/web.html
3. Information on various terminological and terminology related activities at the University of Vaasa http: //www.uwasa.fi/comm./termino/
4. LOGOS - Multilingual Translation Portal http: //www.logos.it